

Схвалено
Протокол засідання педагогічної ради
СЗШ №99 м. Львова
29.08.2024 №1

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор СЗШ №99 м. Львова
-----Віра МОХНАЦЬКА
29.08.2024

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ШКОЛИ І СТУПЕНЯ
СЕРЕДНЬОЇ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ №99 м. ЛЬВОВА
1-4 КЛАСИ
НА 2024-2025 н.р.**

Освітня програма школи I ступеня середньої загальноосвітньої

школи №99 м. Львова

Загальні положення освітньої програми школи I ступеня

Освітня програма школи I ступеня (початкова освіта) середньої загальноосвітньої школи I-III ступенів № 99 м.Львова розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р. № 87 (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 р. № 688) «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти»:

- **для 1-4 класів** - на основі Типових освітніх програм для 1-2 та 3-4 класів, розроблених під керівництвом Шияна Р.Б., затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 12 серпня 2022 року № 743;

Освітня програма початкової освіти окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, фахультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натепер подані в рамках навчального плану школи I ступеня (*таблиця 1-4*);
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в *таблиці 5*;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-х класів складає 700 годин/навчальний рік, для учнів 2-х класів – 770 годин/навчальний рік, для учнів 3-х та 4-х класів – 910 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах 1-4 класів школи I ступеня.

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 1–4 класів визначено відповідно до вимог Державного стандарту початкової освіти, за якими гранично допустиме тижневе навантаження учнів за класами становить:

1 класи – 20 год/тиждень; 2 класи – 22 год/тиждень; 3-4 класи 23 год/тиждень.

Навчальні екскурсії та навчальна практика здобувачів освіти організовуються відповідно до інструктивно-методичного листа МОН МС України від 06.02.2008 року за № 1\9 -61:

Організація у закладі освіти проведення навчальних екскурсій та навчальної практики протягом року:

- для здобувачів освіти 1-4-х класів не більше 3-х академічних годин кожного дня, але всього не більше 12 годин.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани початкової школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Навчальні плани для 1-4 класів розроблені на основі Типового навчального плану для початкової школи з навчанням українською мовою.

Варіативна складова навчального плану враховує особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення школи.

Варіативність змісту початкової освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Години варіативної складової навчального плану школи I ступеня розподілені для вивчення :

- **1-А, Б, В, Г, Д класи** – по 1 годині –фізичної культури– з метою формування в здобувачів освіти здорового способу життя, підвищення сформованості здоров'язбережувальної компетенції школярів;
- **2-А, Б, В, Г, Д, 3-А, Б, В, Г класи** – по 0,5 годин християнської етики – з метою формування в здобувачів освіти християнських цінностей;
- **2-А, Б, В, Г, Д, 3-А, Б, В, Г класи** – по 0,5 годин фінансової грамотності – з метою розвитку в здобувачів освіти критичного та продуктивного мислення, аналізу інформації, прийняття обґрунтованих фінансових рішень;
- **4-А, Б, В, Г, Д класи** – по 1 годині курсу «Театральне мистецтво» – з метою розвитку особистості в процесі навчання та виховання через процес гри або сценічну дію.

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти формування в учнів 1-4 класів ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей здійснюється за такими **освітніми галузями**:

1. Мовно-літературна, у тому числі рідномовна освіта (українська мова та література) та іншомовна освіта
2. Математична
3. Природнича
4. Технологічна
5. Інформатична
6. Соціальна і здоров'язбережувальна
7. Громадянська та історична
8. Мистецька
9. Фізкультурна

Освітня галузь «Мовно-літературна» реалізується в навчальних предметах «Українська мова», «Іноземна мова» та інтегрованому курсі «Я досліджую світ». Освітня галузь «Математична» реалізується через вивчення окремого навчального предмета «Математика», освітні галузі «Природнича», «Соціальна і здоров'язбережувальна», «Громадянська та історична» «Технологічна» представлені в інтегрованому курсі «Я досліджую світ», мистецька освітня галузь реалізовується через окремі предмети за видами мистецтва: образотворче мистецтво і музичне мистецтво, освітню галузь «Фізкультурна» реалізує навчальний предмет «Фізична культура».

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах, перелік яких подано в таблиці 5.

У початковій школі здійснюється поділ класів на групи при вивчені української мови, англійської мови та інформатики відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р.№ 128).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4 класах – 40 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предмета «Фізична культура», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» сформоване з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної галузі. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями і співвіднесено за допомогою індексів з обов'язковими результатами навчання, визначеними Державним стандартом початкової освіти.

Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах циклу реалізовуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть реалізовані очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

Оскільки Типова освітня програма ґрунтується на компетентнісному підході, теми/тези рубрики «Пропонований зміст» не передбачають запам'ятовування учнями визначень термінів і понять, а активне конструювання знань, розвиток умінь та формування уявлень через досвід практичної діяльності.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти. Початкова освіта здобувається, як правило, із шести років. Діти, яким 1-го вересня виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Діти, яким на 1 вересня не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Форми оцінювання здобувачів початкової освіти.

Вимірювання результатів навчання здобувачів освіти відбувається шляхом: формувального оцінювання, яке допомагає відстежувати особистісний розвиток здобувачів освіти і хід опанування ними навчального досвіду як основи компетентності, вибудовувати індивідуальну освітню траєкторію особистості; підсумкового (тематичного та завершального) оцінювання, під час якого навчальні досягнення здобувачів освіти співвідносяться з очікуваними результатами навчання, визначеними цією Типовою освітньою програмою.

Навчальні досягнення учнів у 3–4-му класах підлягають формувальному та підсумковому (тематичному та завершальному) оцінюванню. Формувальне оцінювання має на меті:

- відстежувати навчальний поступ учнів;
- вибудовувати індивідуальну траєкторію розвитку дитини;
- діагностувати досягнення на кожному з етапів навчання;
- вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню;
- аналізувати реалізацію освітньої програми та Державного стандарту початкової освіти, ухвалювати рішення щодо корегування навчальної програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини;
- запобігати побоюванням дитини помилитися;
- плекати впевненість у власних можливостях і здібностях.

Орієнтирами для оцінювання навчальних досягнень учнів (формувального і підсумкового) є окреслені очікувані результати навчання, об'єднані за галузями та проіндексовані відповідно до обов'язкових результатів навчання Державного стандарту початкової освіти. Очікувані результати навчання слід використовувати для:

- встановлення цілей уроку, окремих видів діяльності учнів, вправ тощо;
- постійного спостереження за навчальним поступом учня/ учениці з боку вчителів, батьків і самих учнів;
- поточного, зокрема й формувального, оцінювання;
- підсумкового оцінювання (для другого циклу навчання).

На основі поданих нижче очікуваних результатів навчання вчитель може формулювати індивідуальні результати навчання учня/ учениці відповідно до опанування ним/нею конкретного вміння, таким чином відстежуючи поступ учня за конкретний проміжок часу. Спостереження за навчальним поступом учнів та оцінювання цього поступу розпочинається з перших днів навчання дитини у школі і триває постійно. Невід'ємною частиною цього процесу є формування здатності учнів самостійно оцінювати свій поступ.

Підходи оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів в умовах особистісно орієнтованого та компетентнісного навчання окреслено в Методичних рекомендаціях щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 року № 813.

Результат оцінювання особистісних надбань учнів у 1-4 класах виражаються вербальною оцінкою, а об'єктивних результатів навчання учнів у 1-2 класах – вербальною оцінкою, у 3-4 класах – рівневою оцінкою.

Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколошньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколошній світ шляхом спостереження та дослідження;
- інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, єщадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечної та етичного використання засобів інформаційно комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
- культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
- підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґруntовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими osobами.

Згідно з принципом єдності змістового та процесуально-діяльнісного (методи, форми, засоби освітнього процесу) компонентів освіти й відповідно до основних положень Концепції «Нова українська школа», Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту початкової освіти в освітньому процесі 1–4-х проектних класів реалізуються:

- інтерактивні освітні технології та технології критичного мислення;
- технологія STEM-освіти;
- технологія раціонального читання;

- технологія повного засвоєння навчальних одиниць;
- технологія збагачення освітнього процесу.

Упродовж навчання в початковій школі учні опановують способи самоконтролю, саморефлексії та самооцінювання, що сприяє стимулюванню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин і корекції в знаннях, уміннях, навичках.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час. Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми – кооперативне навчання, дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти; сюжетно-рольові ігри, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти в школі I ступеня реалізовується відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у Середній загальноосвітній школі № 99 м. Львова схваленого на засіданні педагогічної ради школи, протокол №1 від 29.08.2024 року.

Таблиця 1

**Навчальний планна2024/2025н.р.
(за програмоюШиянаР.Б.)
для 1-х класів**

- 1. Мова викладання – українська
2. Наказ МОН України від 12.08.2022 №743**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					Разом
	1А	1Б	1В	ІІ	1Д	
Укр. мова	5	5	5	5	5	25
Іноземна мова(англ.)	2	2	2	2	2	20
Математика	3	3	3	3	3	15
«Я досліджую світ»	1	1	1	1	1	35
Мистецтво	2	2	2	2	2	10
Інформатика	-	-	-	-	-	
Фізична культура	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	20
Усього	19+1+3	19+1+3	19+1+3	19+1+3	19+1+3	115
Християнська етика						
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	0	0	0	0	0	0
Гранично допустиме н/н на 1 учня	20	20	20	20	20	100
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансиються з бюджету(без урахування поділу класів на групи)	23	23	23	23	23	115

Таблиця 2

**Навчальний план на 2024/2025 н.р.
(за програмою Р.Б. Шияна)
для 2-х класів**

- 1. Мова викладання – українська**
- 2. Наказ МОН України від 12.08.2022 №743**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					Разом
	2А	2Б	2В	2І	2Д	
Укр. мова	5	5	5	5	5	50
Іноземна мова(англ.)	3	3	3	3	3	30
Математика	3	3	3	3	3	15
«Я досліджую світ»	8	8	8	8	8	40
Мистецтво	2	2	2	2	2	10
Інформатика	-	-	-	-	-	
Фізична культура	3	3	3	3	3	15
Усього	21+3	21+3	21+3	21+3	21+3	120
Християнська етика	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5
Фінансова грамотність	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	0	0	0	0	0	0
Границно допустиме н/н на 1 учня	22	22	22	22	22	110
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету(без урахування поділу класів на групи)	25	25	25	25	25	125

Таблиця 3

**Навчальний план на 2024/2025 н.р.
(за програмою Р.Б. Шияна)
для 3-х класів**

- 1. Мова викладання – українська**
- 2. Наказ МОН України від 12.08.2022 №743**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					Разом
	3А	3 Б	3В	3І		
Укр. мова	5	5	5	5		35
Іноземна мова(англ.)	3	3	3	3		24
Математика	4	4	4	4		16
«Я досліджую світ»	1	1	1	1		28
Мистецтво	2	2	2	2		8
Інформатика	1	1	1	1		8
Фізична культура	3	3	3	3		12
Усього	22+ 3	22+3	22+3	22+3		100
Християнська етика	0,5	0,5	0,5	0,5		2
Фінансова грамотність	0,5	0,5	0,5	0,5		2
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	0	0	0	0		0
Границно допустиме н/н на 1 учня	23	23	23	23		92
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансиється з бюджету(без урахування поділу класів на групи)	26	26	26	26		104

Таблиця 4

**Навчальний план на 2024/2025 н.р.
(за програмою Р.Б. Шияна)
для 4-х класів**

- 1. Мова викладання – українська**
- 2. Наказ МОН України від 12.08.2022 №743**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
	4А	4Б	4В	4І	4Д	Разом
Укр. мова	5	5	5	5	5	45
Іноземна мова(англ.)	3	3	3	3	3	30
Математика	4	4	4	4	4	20
«Я досліджую світ»	1	1	1	1	1	35
Мистецтво	2	2	2	2	2	10
Інформатика	1	1	1	1	1	10
Фізична культура	3	3	3	3	3	15
Усього	22+ 3	22+3	22+3	22+3	22+3	125
Християнська етика						
Геатральне мистецтво	1	1	1	1	1	5
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	0	0	0	0	0	0
Гранично допустиме н/н на 1 учня	23	23	23	23	23	115
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету(без урахування поділу класів на групи)	26	26	26	26	26	130

Таблиця 5

Перелік навчальних програм школи І ступеня

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б. (затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12 серпня 2022 року № 743)
2.	Типова навчальна програма з навчальної дисципліни «СЦЕНІЧНА ПРАКТИКА» середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з театрального мистецтва початкового професійного спрямування, клас театру . Схвалено науково-методичною радою Державного науково-методичного центру змісту культурно-мистецької освіти Протокол № 3 від «28» вересня 2021 р.
3.	Навчальна програма курсу за вибором " Фінансова грамотність" укладено відповідно до навчальної програми курсу за вибором для учнів 2-3 х класів загальноосвітніх навчальних закладів, рекомендованої Міністерством освіти і науки України. Схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах комісією з педагогіки та методики початкового навчання Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (лист ІІТЗО від 24. 06.15 № 14.1/12- Г - 552)
4.	Програма з корекційно-розвиткової роботи "Розвиток мовлення" для 1-4 спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку закладів загальної середньої освіти (авт. Омельченко І.М., Федорович Л.О.) (Наказ МОН від 26.07.18 № 814)

Схвалено на засіданні педагогічної ради школи, протокол № 1 від 29.08.2024 року